

Република Србија
Врховни касациони суд
Рев2 1805/2015
10.12.2015. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Миломира Николића, председника већа, Марине Говедарица и Слађане Накић Момировић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца Б.М. из С., чији су пуномоћници Г.С. и М.Ј., адвокати из Ч., против тужене Републике Србије, Министарства унутрашњих послова, Полицијске управе Зрењанин, Полицијске станице из С., чији је законски заступник Државни правобранилац из Београда, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 873/15 од 22.06.2015. године, на седници одржаној 10.12.2015. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ПРИХВАТА СЕ предлог Апелационог суда у Новом Саду Р4 93/15 од 28.09.2015. године, за одлучивање о ревизији тужиоца као изузетно дозвољеној ревизији, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 873/15 од 22.06.2015. године, у делу којим је одбијен као неоснован захтев тужиоца за исплату по основу рада у дане државних и верских празника, прековременог рада и ноћног рада док се у преосталом делу не прихвата одлучивање о ревизији тужиоца као изузетно дозвољеној.

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 873/15 од 22.06.2015. године и пресуда Основног суда у Зрењанину П1 334/15 од 07.04.2015. године, у делу којим је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца за исплату по основу рада у дане државних и верских празника, прековременог рада, ноћног рада, уплате припадајућих доприноса по овим основима и у односу на одлуку о трошковима поступка и у том делу предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

У преосталом делу, који се односи на исплату по основу трошкова за исхрану и неисплаћеног регреса за годишњи одмор, **ОДБАЦУЈЕ СЕ** као недозвољена ревизија тужиоца, изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 873/15 од 22.06.2015. године.

Образложење

Основни суд у Зрењанину, пресудом П1 334/15 од 07.04.2015. године, одбио је као неоснован тужбени захтев тужиоца, којим је тражио да се обавезе

тужена да плати тужиоцу и то по основу рада у дане државних и верских празника за период јануар 2009. године, април-мај 2009. године, јануар 2010. године, април-мај 2010. године, јануар 2011. године, април-мај 2011. године, на основу прековременог рада за период септембар – новембар 2008. године, јануар 2009. године, март 2009. године, мај – децембар 2009. године, јануар 2010. године, март – октобар 2010. године, јануар – фебруар 2011. године, април 2011. године, јул-август 2011. године, на основу ноћног рада за период септембар – децембар 2008. године, јануар – децембар 2009. године, јануар – децембар 2010. године, јануар – август 2011. године, на основу трошкова за исхрану у току рада за период септембар-децембар 2008. године, јануар 2009. године, на име неисплаћеног регреса за годишњи одмор за 2008. годину, одређене новчане износе, заједно са законском затезном каматом, да се обавезе тужена да Фонду за пензијско и инвалидско осигурање запослених, Филијала Зрењанин за тужиоца уплати доприносе по основу пензијског и инвалидског осигурања запослених, као и доприносе по основу здравственог осигурања надлежном Фонду здравственог осигурања, Филијала Зрењанин у износу који обрачунавају надлежне службе тужене у време обрачуна на износе из изреке пресуде (све ближе одређено у ставу првом изреке пресуде). Одлучио је и да свака странка сноси своје трошкове поступка (став други изреке).

Апелациони суд у Новом Саду, пресудом Гж1 873/15 од 22.06.2015. године, одбио је жалбу тужиоца и потврдио пресуду Основног суда у Зрењанину П1 334/15 од 07.04.2015. године.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права, ради уједначења судске праксе, на основу члана 395. Закона о парничном поступку.

Апелациони суд у Новом Саду, решењем Р4 93/15 од 28.09.2015. године, предложио је Врховном касационом суду одлучивање о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 873/15 од 22.06.2015. године, на основу члана 395. Закона о парничном поступку.

Врховни касациони суд је прихватио предлог Апелационог суда у Новом Саду за одлучивање о ревизији тужиоца као изузетно дозвољеној ревизији у односу на одлуку којом је одбијен тужбени захтев тужиоца за исплату по основу рада у дане државних и верских празника, прековременог рада и ноћног рада на основу члана 395. Закона о парничном поступку – ЗПП („Сл. гласник РС“, број 125/04, 111/09, 36/11 и 53/13-УС), који се примењује на основу одредбе члана 506. став 1. важећег Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, број 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС и 55/14), а у вези члана 23. Закона о изменама и допунама Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, број 55/14), с обзиром на то да су апелациони судови различито одлучивали о праву полицајаца и овлашћених службених лица на увећање плате по наведеним видовима нередовности.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у побијаном делу у коме је прихватио да одлучује о ревизији тужиоца као изузетно дозвољеној, на основу члана 399. ЗПП, па је утврдио да је ревизија тужиоца у том делу основана.

У проведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју овај суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је решењем тужене од 18.10.2010. године распоређен на радно место вођа смене дежурне службе (УОСЛ)/IV, а решењем тужене од 18.10.2010. године, одређено да се обрачун плате тужиоцу врши на основу Правилника о платама запослених у Министарству унутрашњих послова од 26.06.2006. године и Правилника о изменама и допунама Правилника о платама запослених у МУП-у од 16.05.2007. године. Укупни коефицијент плате тужиоца је 18,91. Утврђено је и да укупни коефицијент упоредног радника М.П., износи 12,84% (без статуса)/IV, која има звање референта и распоређена код тужене на радном месту административно – технички и дактилографски послови и нема нередовности у раду. Вештачењем је утврђено да је укупни коефицијент тужиоца већи од укупног коефицијента М.П., за 47,27%.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су одбили захтев тужиоца за исплату плате по основу рада у дане државних и верских празника, прековременог рада и ноћног рада.

Другостепени суд је закључио да произилази да је тужиоцу увећан коефицијент, те да му није ускраћено право које имају остали запослени у Републици применом одредбе члана 108. став 1. тачка 1, 2. и 3. Закона о раду.

Међутим, у наведеном делу, овакав закључак судова не може се за сада прихватити као правилан, зато што је погрешно примењено материјално право, на који разлог овај суд пази и по службеној дужности на основу члана 399. ЗПП, због чега је и чињенично стање непотпуно утврђено.

Одредбом члана 147. став 1. Закона о полицији („Сл. гласник РС“, број 101/05), је било прописано, да, због посебних услова рада, опасности за живот и здравље, одговорност, тежине и природу послова, рада на дан празника који је нерадни дан, ноћног рада, рада у сменама, прековременог рада, дежурства, приправности и других видова нередовности у раду, запосленима у Министарству могу се утврдити коефицијенти за обрачун плате који су од 30 до 50% номинално већи од коефицијента за друге државне службенике, а у висини масе средстава потребних за исплату додатних коефицијената из члана 146. став 1. овог закона. Одредбом става 2. овог члана, да, уз сагласност Владе, за поједине категорије запослених могу се утврдити коефицијенти који су у смислу става 1. овог члана већи и за више од 50%. Одредбом става 3. овог члана, да, на права и обавезе проистекле из напред наведених посебних услова рада не примењују се одредбе општих радно-правних прописа о увећаној заради.

Дакле, тужилац има право на увећање плате по основу прековременог и ноћног рада, уколико није добио увећање основне плате од 30-50% по том основу у спорном периоду.

Упоредним радником се сматра овлашћено службено лице са истим степеном стручне спреме као тужилац који нема нередовност у раду, због чега се не може прихватити закључак нижестепених судова да је тужбени захтев тужиоца неоснован, јер му је увећан коефицијенат по основу нередовности, упоређујући коефицијенат радног места тужиоца са коефицијентом запосленог који је распоређен на административно-техничке и дактилографске послове.

У поновном поступку, првостепени суд ће извршити упоређивање тужиочеве плате са платом униформисаног овлашћеног службеног лица које нема нередовности у раду или са платом овлашћеног службеног лица истог степена стручне спреме који нема нередовност у раду у складу са чланом 4. став 2. Закона о полицији, па утврдити да ли је тужиочева плата за тражени период, имајући у виду да је решењем од 18.10.2010. године распоређен на радно место вође смене дежурне службе била увећана по основу нередовности у односу на одговарајућег упоредног радника, па уз правилну примену материјалног права, донети нову и закониту одлуку.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу одредби члана 395. и 407. став 2. ЗПП, одлучио као у ставу првом и другом изреке.

Врховни касациони суд је испитао и дозвољеност ревизије у границама својих овлашћења на основу одредби члана 401. став 2. тачка 5. а у вези члана 404. ЗПП, у делу који се односи на потраживање на основу трошкова за исхрану и неисплаћеног регреса за годишњи одмор, па је утврдио да ревизија тужиоца у том делу није дозвољена.

Тужба је поднета 21.09.2011. године.

Одредбом члана 439. ЗПП, је прописано, да, ревизија је дозвољена у парницама о споровима о заснивању, постојању и престанку радног односа.

У споровима ради новчаног потраживања из радног односа, ревизија је дозвољена под истим условима, као и у имовинскоправним споровима који се односе на новчано потраживање.

Одредбом члана 394. став 2. ЗПП, је прописано, да, ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима кад се тужбени захтев односи на утврђење права својине на непокретностима, потраживање у новцу, предају ствари или извршење неке друге чинидбе, ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност 100.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Одредбом члана 23. став 3. Закона о изменама и допунама Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, број 55/14, који се примењује од 31.05.2014. године), је прописано, да, ревизија је дозвољена у свим поступцима у којима вредност предмета спора побијаног дела прелази динарску противвредност од 40.000 евра, односно 100.000 евра у привредним споровима, по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе, а који нису правноснажно решени до дана ступања на снагу овог закона.

Како вредност предмета спора побијаног дела правноснажне пресуде у делу који се односи на новчано потраживање на основу трошкова за исхрану и несиплаћеног регреса износи укупно 8.000,00 динара и не прелази меродавну вредност за дозвољеност ревизије у динарској противвредности од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе (рачунајући да је 21.09.2011. године 1 евро износио 101,4587 динара и вредност предмета спора у износу од 8.000,00 динара као главног захтева, изражена у еврима износила 78,8498 евра), то ревизија тужиоца у том делу није дозвољена, на основу одредби члана 394. став 2. ЗПП и члана 23. став 3. Закона о изменама и допунама Закона о парничном поступку.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 404. ЗПП, одлучио као у ставу трећем изреке.

Како су делимично укинуте другостепена и првостепена пресуда у односу на одлуку о нередовности, то је укинута и одлука о трошковима поступка, с обзиром на то да се предмет у укинутом делу враћа на поновно суђење и да ће о трошковима поводом ревизије, као и осталим трошковима, одлучити у коначној одлуци, на основу одредбе члана 161. став 3. ЗПП.

**Председник већа-судија
Миломир Николић,с.р.**